

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1589. usque ad annum 1595 - Una Cum Criticis R.P.
Honorati A S. Maria Carmel. Discalc. Observationibus In Historiam
Ecclesiasticam Abbatis Fleurii

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1772

VD18 90118669

§. 116. Sanseverini electio variis modis præpedita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67252)

Sæcul. XVI. millesimo quingentesimo nonagesimo
A.C. 1592. secundo sacris comitiis initium fecere,
 ubi Cardinali Sanseverino quamplurimi
 favebant, ceterosque ad illius electio-
 nem inducere nitebantur, unde etiam
 altera die undecima ejusdem Mensis
 palam a plurimis in Papam nominaba-
 tur, nam partis Hispanicæ Cardinales
 unacum Madrutio suorum principe, nec-
 non Montaltus cum suis clientibus con-
 festim Sanseverinum publico obsequio,
 quod adorationem appellant, tanquam
 Pontificem declarare decreverant, hinc
 mox triginta tres Cardinales Sanseve-
 rini cubile ingressi, eundemque velut
 Papam salutantes eum ad Sacellum
 Paulinum deducebant, ubi ejusdem
 electio abs dubio confirmata fuisset, nisi
 Cardinalis Ascanius Columna junior,
 qui eodem errore inductus jam Sacel-
 lum cum aliis ingressus erat, a Sfortia
 monitus sese subduxisset, illum frustra
 retinere conantibus Henrico Cajetano,
 & Hieronymo Matthæo Cardinalibus.

§. CXVI.

*Sanseverini electio variis modis
 præpedita.*

Th. l. 103. Pariter Cardinali Sfortiæ sese conjun-
Spond. n. 1. xit Columna, qui de oppositæ par-
 tis vi, atque injuria coram suis Sociis
 tam alta voce querebatur, ut etiam a
 cunctis

cunctis extra conclave stantibus perci- Sæcul. XVI.
A.C. 1592.
peretur: demum vero Sanseverinum
tanquam furiosum, indocilem, & si-
moniacum publice traducens, nisi res
intra legitimos liberæ electionis limites
coerceretur, etiam minabatur, fore, ut
vis contra vim pararetur, & cruor ex
Conclavis foribus ad S. Petri usque
Basilicam per gradus dimanaret. Sfor-
tiæ Marcus Siticus Altempsius, & Igna-
tius Davalus Arragonius se socios ad-
jungere, atque Ignatius Sanseverinum
per iram Diabolum vocitans simul asse-
rebat, ab eodem sibi octo aureorum
millia promissa, atque insuper purpu-
reum Galerum Thomæ Nepoti, si suf-
fragio ipsum suo juvare vellent.

Interea Cardinales in Sacello Pau-
lino congregati, cum numero triginta
quinque essent, Sanseverinum scrutiniū
via eligere potuissent, si desuper recor-
dati fuissent, verum ceterorum audaci
consilio tantopere terrebantur, ut hanc
viam tentare non auderent: insuper Ge-
sualdus sacri Collegii Decanus Sanse-
verino exposuit, quod iis, qui ipsum
in Pontificem assumere nollent, veniam
daret, ut hoc pacto concordia inter
cunctos prospere conciliari posset: mox
autem Sanseverinus reposuit, quod una-
omnes pari affectu tanquam Fratres
suos complecteretur, quapropter publico
obse-

Sæcul. XVI. obsequio initium dari rogaret: ad hæc
A.C. 1592. tamen Gesualdus dixit, præcipiti haud
 utendum consilio, sed potius expectan-
 dum, illisque, qui sese opponunt, ad
 saniora redeundi spatium esse relinquen-
 dum: sub idem quoque tempus præfa-
 tus Decanus præsentis Purpuratos
 numerare volebat: ast prævalente inter
 eos tumultu, rerumque confusione nun-
 quam eos ad certum numerum redi-
 gere poterat: hac autem Gesualdi can-
 stantione Sanseverinus Pontificatus spe
 frustrabatur, & Madrutius incassum ad-
 versantes ad sua studia pertrahere con-
 nabatur: præterea cum alii Sacelli Pau-
 lini portas occludi juberent, Sfortia,
 Sfondratus, & Aquaviva palam decla-
 rabant, quod adversus hanc electionem
 reclamarent, eoquod fores pro more
 apertas tenere deceret: igitur illis quan-
 tocius apertis plures exclamare audie-
 bantur, quod nullus ibidem invitus
 detineretur.

Postea Madrutius, & Montaltus
 Cardinales habito cum aliis quibusdam
 consilio in deliberationem vocabant,
 utrum cum triginta quinque suffragiis,
 de quibus certi erant, Papam eligere
 possent: mox autem conclusum, id via
 publici obsequii fieri non posse, eoquod
 unum deesset suffragium, totidem vero
 vota ad electionem scrutinii via facien-
 dam

Sæcul. XVI.
A.C. 1592.

dam sufficerent: cum vero continuæ hæ tergiversationes ipsis præiudicio esse possent, hinc Decanum rogabant, ut solemne de Spiritu sancto Sacrum, quod semper electioni præmitti, mos ferebat, celebraret: ast Gesualdus, qui clam Sanseverino adversabatur, eisdem in responsis dabat, prius illos, qui extra Sacellum consistunt, esse interrogandos, an & ipsi ad publicam hanc venerationem accedere velint: ergo Madrutius unacum Decano ad illos properans eis rem proposuit, statuitque, ut tunc, si accedere renuerent, ipsis etiam absentibus Sacrum esset celebrandum: cum autem ambo hi Cardinales Sixtinum Sacellum adirent, illosque, qui ibidem congregati hærebant, rogarent, ut generali scrutinio mox inchoando interesse vellent, mox Altempsius ceterorum nomine verba faciens hæc respondit: „invitis nobis, ac „prætermiſſis solemnitatibus consuetis „ceteri Papam eligere aggressi sunt, hinc „non amplius electioni huic interesse volumus, sed vicissim & nos in Sixtino „Sacello, ubi nunc congregati sumus, „rem divinam peragemus.

Enimvero illa die in conclavi simul duo celebrabantur sacra: postea etiam circa suffragiorum schedas levis quædam exorta est contentio; quippe Cardina-

Hist. Eccles. Tom. LI.

O

les

Sæcul. XVI. les Sanseverino addicti hæc suffragia
A.C. 1592. schedis apertis esse danda contendebant:
 tandem vero ea sigillo clausa dari posse
 consentire; omnino enim certam esse
 Sanseverini electionem existimabant:
 dum vero ea res Sanseverino Cardinali
 innotuerat, palam profitebatur, quod
 ipsi tale scrutinium fraudi esse nequi-
 ret, eoquod juxta sacrorum Canonum
 præscripta jamjam electus foret: at De-
 canus mox ei reposuit, quod omnes
 ad ejus obsequium parati essent, quiete
 tamen res peragi oporteret. His di-
 ctis illum rursus interrogabant, an
 omnibus, a quibus offensus fuisset, ve-
 niam dare vellet: „lubenti animo, re-
 „spondit Sanseverinus, omnibus ignosco,
 „atque in sinceræ reconciliationis si-
 „gnum nomen Clementis assumam, ut
 „omnibus testatum reddam, quod in
 „animo meo nullum indignationis ve-
 „stigium amplius residuum sit contra il-
 „los, qui nil nisi molestias mihi creare
 „intenti fuere.„ Tum ergo suffragia
 colligebantur, reque peracta Sanseve-
 rinus nonnisi triginta sibi suffragantes
 numerabat, computatis etiam suffra-
 giis, quæ eidem *accessus*, ut vocant,
 via Montaltus, & Pinellius dederant,
 qui ad testificandam animi sui sinceri-
 tatem sua suffragia aperte dabant: proin-
 Sanseverinus quinque vota minus, quam
 antea

antea ferebat. Tandem Cardinales, *Sæcul. XVI.*
 cum per septem horas in Sacello per- *A.C. 1592.*
 mansissent, una omnes ad suas cellas
 sese receperunt, quieti non nihil indul-
 turi: erant tamen adhuc sententia di-
 scordes, atque Sanseverini hostes vel-
 uti ovantes e Sacello egrediebantur,
 perinde ac si ingentem reportassent vi-
 ctoriam: e contrario autem illi, qui
 Sanseverino favebant, tanto obruebantur
 pudore, ut vix oculos extollere au-
 derent, imo vix verbis exprimi valet,
 quanto mœrore affectus fuerit Sanse-
 verinus, qui jamjam in suo cubili tan-
 quam Papa salutabatur, nam totidem
 suffragia solus jam ferebat, quot
 ad legitimam electionem requireban-
 tur: insuper Madrutius eidem jamjam
 Cæsaris, Regisque Hispani negotia,
 necnon Senonensis Cardinalis Franciæ,
 & Radzivilius Poloniæ res commenda-
 bant, ceterique Cardinales ab eo di-
 versas petebant gratias, ac denique
 ipse jamjam cum ingenti comitatu ad
 Sacellum perexerat, nunc vero solus
 ad suam cellam redire cogebatur.

Nihilominus Sanseverino addicti il-
 lius electionem promovere non cessa-
 bant, spe freti, quod illorum, qui ab
 eo defecerant, numerum facile resar-
 cire possent ad conclave accedentibus
 Joyosa, & Austriaco Cardinalibus, quo-
 rum

Sæcul. XVI. rum adventus ad momenta expecta-
 A.C. 1592. batur: insuper Montaltus Ascolum, &
 Paleottum ad sua studia attrahere irritu
 licet conatu tentabat, Madrutius quo-
 que quosdam Hispanicæ Nationis clien-
 tes Sanseverino conciliare nitebatur;
 verum oleum, operamque perdidit;
 illi enim, qui huic Cardinali adverfa-
 bantur, tanta vi sese opponebant, ut
 nil certius esse crederent, quam illum
 a Pontificatus honore exclusum iri. Sub
 idem tempus advenerat Joyosa Cardi-
 nalis, qui quamvis ab utraque parte
 vehementer sollicitaretur, nulli tamen
 sua studia addicere voluit: demum va-
 riæ hæ sollicitationes durabant usque ad
 vigesimam sextam Januarii diem, qua Car-
 dinalis de Rouere mortalitatem exiit:
 cum autem Sanseverini fautores de il-
 lius electione desperarent, Madrutio
 favere cæperant, illumque abs dubio ad
 sacram Sedem evexissent, si Montaltus
 ipsius causam sincero animo promo-
 visset.

§. CXVII.

*Aldobrandinus Cardinalis in Papam
 electus.*

*Thu l. 103.
 Ciac. t. 4.*

Rebus ita constitutis Aldobrandinus
 Cardinalis ab universo sacro Colle-
 gio plurimi habitus proponebatur; il-
 lum enim Perettus præ ceteris eo tem-
 pore